

ВЕЛИКА СРБИЈА

LA GRANDE SERBIE

ЛИСТ ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН ПО ПОДНИ

ПРЕТПЛАТА ИЗНОСИ:

Месечно 3 франка, тромесечно 9 франка, годишње 36 франка

ОГЛАСИ СЕ ПРИМАЈУ ПО ПОГОДБИ

РУКОПИСИ СЕ НЕ ВРАЋАЈУ

Стан уредништва

улица Коломбо 33 Солун.

БРОЈ 10 сант.

Уређује ОДБОР

БРОЈ 10 сант.

Пред решењем рата

— Узнемиреност наших непријатеља —

Многобројни симптоми, који се у последње време почињу нагло и систематски појављивати код наших непријатеља, показују јасно, да је ове захватила дубока и неизгладива сумња у погледу на исход рата. После недавних тешких пораза на Сони и од како је Америка интервенисала, непријатељско јавно мњење обузела је чудна вртоглавица. Руска револуција, од које су централне државе највише очекивале, обманула је озе и донела сасвим супротне, њима до крајности неповољне резултате. Озе три истакнуте чиненице биле су саме довољне, да униште код наших непријатеља и последње остатке неке вере у победу германизма. Дубока сумња и тешко разочарење уселили су се коначно у духове централних народа, који данас имају само још једину жељу, да се ма на који начин дође што пре до мира и избегну огромне даље жртве и невоље.

Данашњи тон аустро-немачке штампе изазива просто сажалење, кад се сетимо надмених и гордих фраза о победи германизма, које су пуниле ступце непријатељских листова, док су кајзерове трупе водиле у првој години рата успешно операције. Ситуација је данас из основа измењена. Сви немачки листови признали су чињеницу, да су Савезници постигли надмоћност у људству и материјалу, и далеко од тога да сањају о офанзивним победи, позивају немачки народ, да истраје до краја и одбрани своје отаџбине и да подноси и даље тешке невоље, које су с тиме скопчане. Кроз писање немачке штампе провејава стално пригушени, али горки песимизам, који боље него ишта друго одаје праву слику данашњег стања наших непријатеља.

Па и сам горди и обесни Вилхелм Хохенцолерн, који је хтео да се дочепа превласти над целим светом, а који је данас од оскорелога деспоте спао под утицајем догађаја дотле, да обећава уставне реформе своје народу, немоћан је

да се одупре општој струји колебања и сумње. У телеграму упућеном пре два дана султану, он вели од речи до речи: „Све наше очи упрте су у страшну борбу на западном фронту, где непријатељ, надмоћан у броју и материјалу покушава да постигне коначан успех“. Чиме се даје објаснити оваква изјава, ако не прелвићањем скоре катастрофе, на коју владар Немачке покушава већ сад да припрема свој народ.

Очевидно је дакле, да је разочарење наших непријатеља у исход рата постало потпуно и дефинитивно. То потврђују још и многе друге чињенице. Док се из Цариграда протурју вести, како је Турска готова да закључи мирсанктернационализовањем Дарданела и аутономијом Јерменске, аустријска штампа води полемику са немачком, доказујући да треба неодољно предложити мир без анексија и одштете. Жеље наших непријатеља постале су доиста одвећ скромне!

То долази отуда што су им и последње наде на успех разнежане. Сумаренска блокада, од које су се непријатељи надали, да глађу принуде Савезнике на мир, уместо да донесе какве резултате, прсмашила је своје дејство и довела чак дотле, да отвори Савезницима неискрпне изворе Америке у људству, намирницама и материјалу.

Све се окреће против наших непријатеља. Њихова ситуација је изванредно критична. Они то увиђају и зато чине све могуће ма евре да дођу до мира. Али, Савезници су прозрели важност и подесност момента, и док врење у непријатељским земљама постаје све јаче, на фронтима започињу борбе одлучнога карактера, које се развијају ванредно повољно по Савезнике.

Страна штампа

Свет против варвара

Келнше Фалксгајтунг: „Енглеска има разлога, да буде задовољна. Ми нећемо да говоримо о њеним успесима на

Истoku, већ о резултатима њене лукаве политике у целом свету.

Објава рата Сједињених Држава је неоспоран доказ огромног утицаја, који је Велика Британија умела очувати у својој негдашњој колонији. У непријатељству Вилсона и његове околнине према нама треба тражити разлоге државу Америке, а не у сумаренском рату, који је само изговор.

Утицај Велике Британије је исто тако определио држање Кине и Кубе. Серија објава рата још није закључена.

Бразилија, и можда друге следовате. У Рио де Жанеиру влада страшно непријатељство против насга, што је немачко. Било би чудно, кад штампа Споруз ма не би извукла из ових чињеница аргументе, да учини нове нападе на Немачку и њене савезнице.

У Лондону и Паризу чују се ратни узваци: „Свет против Немачке!“.

Кајзерова обећања

„Криер де ла Серв“: „Вилхелм Хохенцолерн није више господар времена и мора да се покори тку догађаја. Било да му наредба о реформама пруског режима долази из Вашингтона или Петрограда, он јој се покорава.

Иницијатива — како се то каже војничким језиком — припада његовим непријатељима. Немачка долази дотле, да изјављује како је незадовољна својим садашњим положајем под притиском догађаја, који је понижавају у очима њених противника“.

Грчка штампа

„Неа Алитија“: На граници! Једна срећна случајност. Оног истог дан, када је народ Солуна и околнине у нечуваној мнотини жигосао издјачику политику атинског стања, одрекао се као недостојног Краља Константина и његове Династије, збацио га с престола, а насупрот изразио своју верност и оданост према Народној Влади, тражио Републику, нагласио своју одлуку да по сваку цену помогне народу борбу и захтевао да буде мобилисан да би изашао на сусрет вековном непријатељу расе и поред својих великих савезника допринео што бржем истеривању његову из свете македонске земље, — тога истог дана објављено је званично једно од сјајних дела народне војске која се бори на граници, чија је вест изазвала

дрхтаје узбуђења али у исто доба и дрхтаје одушевљења код целокупног друштва.

Херојски подвизи бораца за целокупност и независност македонске земље, као наставак других ових подвига грчке војске, помоћу којих је Бугарин сломљен код Кукуша, Кресне и Цмаје, дођоше у згодан час да се удруже са стенторским и зјавама народа македонске престонице и да им даду онај правац, који се и сам собом указивао после јучерашњег свенародног митинга: наиме пут ка граници.

Јер тамо већ речи треба да добију тело стварности. Неће речи беседника са трга Беле Куле отерати Бугарина из Истоца Македоније, нити ће га проклетства и апатеме манифестаната натерати на бегство. Сатрће га само бајонети. И те бајонете очекујемо да видимо како се блистају са свих кутова слободне македонске земље.

И хоће се заблистати ови бајонети. Македонски народ зна сада да се брже ослобођење Македоније и одржање овог најгрчкијег краја може постићи само његовим учешћем у борби савезничкој. Зна да ће само борбом са свом свлом на страни Споразума моћи сачувати тековине, спасти оно што је у опасности и остварити још и део од својих вековних тежња. Зна још да ће само лично борбом одржати непромењену љубави потпору заштитних Сила Еленизма, да би на тај начин повратио прекинуто народно јединство и да би опет дошао до увутрашњег спокојства и спољашњег уважења.

Прешло је неповратно за македонски народ оно проклето доба када је био лежи покривао његове очи. Види сад јасно пред собом пут дужности и нико не треба да сумња да ће он храбро поћи њиме олога пренутка када га Народна Влада позове на нове жртве и кад му покаже границу! Тај тренутак није би далеко. Јучерашњи митинг примакнао га је још више. И уверени смо да као што су јуче на митингу Солунци осветлали себи образ, тако ће чинити част и себи и отаџбини не само Солунци него и сви Македонци кад буду мобилисани и послати да се боре против Бугара, да би Македонија повратила своју слободу а Грчка постигла остварење својих идеала (Бр. 321) Пол Луј.

»Велика Србија« прима огласе, по умереној цени

СПОРАЗУМ И ГРЧКА

Држање нове атинске владе

Атина, 29. априла

Једно изаслаништво разних друштава посетило је јуче г. Заимиса, председника нове атинске владе и поставило му следећа питања:

- 1.) Какво је схватање владе односно ситуације?
- 2.) Какве је обавезе влада примила према Споразуму?
- 3.) Да ли ће грчки грађани бити прогнани?
- 4.) Мисли ли влада предузети мере против других официра.

Г. Заимис је дао следећи одговор на постављена питања:

- 1.) Влада сматра за своју дужност да успостави односе са Споразумом, пошто је садашње стање ситуације извор неспоразума.
- 2.) Садашња влада и сплуниће све обавезе, које садржи ултиматум.
- 3.) Грчки грађани неће се прогнати осшто то забрањује устав.
- 4.) Други официри неће бити уклањани, осим ако се учине дела, која би погоршала ситуацију.

Према једној верзији, изаслаништво је истовремено изразило негодовање грчког народа због мера, које је влада предузела ради успостављања пријатељских односа са Споразумом.

Држање Русије

Мајеври за мир

Петроград, 19 априла

Руски листови пишу да се званичне ноте Немачке и Аустро Угарске које се односе на могућност споразума са Русијом о циљевима рата сматрају овде као подат и лукав маневар.

Ријеч подвалачи софизам Аустрије да се да народима могућност да сами уреде своје односе. Руски народ зна зашта се води ова смртна борба и ошпоштује обавезе које потичу из Савеза.

Коментаришући долазак Љенина у Русију коме је берлинска влада дозволила да у овом циљу пређе Немачку са свима олакшицама већина листова оштро критикују изјаве које се односе ва мир и револуцију.

»Рускаја Воља« констатује да је говор који је Љенин држао одмах по свом доласку у отаџбину и у коме је Провизорној Влади препоручио мир са Не

мачком, дубоко узбунио оне којима је будућност Русије драга.

„Слушајући Љенина, вели тај лист, ми смо разумели журбу са којом су немачке власти дозволите прелаз преко територије царевине Немачке Љенина и његових другова, које влада Вилема II сматра као голубе мира, врло корисне по интересе Немачке.“

„Рускаја Воља“ додаје да она не види велику разлику између Љенина и старог председника министра Штирмера, пошто о-

бојица траже да наметну по сваку цену један сраман и штетан мир Русији.

„Новојеремија“ пише да руски народ никад неће разумети психологију Љенинову и његових пријатеља која је као и Вилемова и Хинденбургова. Исти лист сматра да Љенинов долазак у Русију и не треба коментарисати будући да је његов повратак у отаџбину драг и мио догађај немачким политичарима.

(Из „Журнал де Женев“
с Франц. Арт. Ст. Јов.)

Са ратних фронтова

Са солунског фронта

— Француски коминике —

Солун, 29. априла

На већем делу фронта настављена је јуче започета борба последњих дана. Српске су трупе заробиле у току претпрошле ноћи 11 војника а Грци око тридесет. Жива артиљериска борба.

Француски коминике

Париз, 29. априла

Прекјуче после подне Французи су заузели у области Шваре један отпорни центар. Против напада са бомбама пропали су под француском ватром. Немци су извршили јачи напад северо западно од платоа Калдфорни који је после живе борбе одбијен. непријатељ је претрпео озбиљне губитке. У току претпрошле ноћи жива артиљериска борба на фронту Серни-Иртебиз. Одбијени су немачки напади на секторима Наворен-Оберив. Французи су добила заробљенике.

Париз, 29. априла
(децније)

После јаког бомбардовања области Серна-ан-Лаоноз. Немци су напали и сједне и друге стране села. Најети непријатељских колона одбијени су митраљеском — артиљериском гастром на источном сектору. Западно, неколико немачких одељења које су успела да продру у ровове на фронту од 200 метара, одбачена су против нападом француских трупа. На том фронту наставља се јака артиљериска борба.

У Аргони, у правцу Боланте, Французи су извршили успео напад на немачке линије и заробиле војнике.

Авијатика. — Француски су пилоти оборили 5 немачких аероплана. Четири друга немачка апарата, јако оштећена, приморана су да се спусте на земљу.

Италијански коминике

Рим, 29. априла

На фронту Трентина била је живља активност артиљерије, нарочито на платоу Азијага и у долини Сугане. На фронту Јулијанских Алпа непријатељска артиљерија била је јуче живља против наших положаја у зони Плавe и на сев. сектору платоа.

Услед лепог времена, авијатика је била жива. Ноћу између 26 и 27. априла непријатељски аероплани бацали су бомбе у зони Горице не причинивши штете. Нова хидроплани бомбардовања су авијатички логор Просенцо, сев. од Трста. Оборен је један непријатељски аероплан.

Енглески коминике

Лондон, 29. априла

Последње ноћи непријатељ је напао наше положаје ист. од Арлеа јужно од реке Сушеа, али је одбијен ватром наше артиљерије и митраљеза.

Наши аероплани извршили су 4 лета и бомбардовали успешно непријатељске логоре, заклонае и коморе.

Руски коминике

Петроград, 29. априла

Непријатељска артиљерија развила је живо дејство у прав-

цу Вилне, на секторима Сморгоне, Крево и у правцу Владимира Волинског, као и на сектору Гатурц и Челвов.

У пределу Зрижена, ист. од Золотодева непријатељ је извршио експлозију две мине и оштетио наше ровове.

Сев. од Брзежени наша артиљерија је изазвала јаку експлозију у непријатељским батеријама.

На осталом фронту уобичајено пушкарање и извињања.

Кавкаски фронт. — Сев. зап. од Сенеха наша одељења напредују ка Цена Ару. На осталом фронту узајамно пушкарање и извињања.

Авијатика. — У пределу Коробичи, наша артиљерија оборила је један немачки аероплан. У пределу јужно од Брзежени наши авијатичари оборили су две немачке ваздушне лађе.

Руска офанзива

Петроград, 29. априла

Војни критичар „Речи“ стално инсистира на томе да руске армије предузму офанзиву док су немачке резерве заузеле на задњем фронту.

Француске операције

Огорчене реакције Немаца

Париз, 29. априла.

Хавасова Агенција саопштава: „Нечувени отпор Немаца, који се боје пробијања Хинденбургове линије, примећује се у борби која се сада води. Никада Немци нису, са таквом енергијом реагирани на бојном пољу од почетка рата, нити су пак толико људи жртвовао. Офанзивни напад Немаца који је вођен са великом ефективношћу, напад који је узео пропорције нове и страшне борбе, завршио се потпуним поразом и покољем јединица које су у борби ангажовале. Лемећи бесне против нападе непријатеља који је претрпео страховите губитке, Французи су проширили и утврдили задобивени терен на фронту Воксалион—Краон. Они су заузели нарочито положаје у области која је згодна за одбрану. Баланс добити последњих дана је врло задовољавајући.“

На левом крилу Французи су освојили истакнуте положаје Хинденбургове линије са многобројним потпорним јако утвр-

ђеним тачкама. На северу у центру и на десном крилу, сви брежуљци на Шемен-де-Дам пали су у руке Французима на фронту од 20 километара.

Французи су напредовали северно од Бреја где су заузели готово целу линију Сифрид која се протеже више од четири километара. Све су ове операције извршене без много губитака. Наше трупе дају победоносно створ силним нападима немачке пешадије, одржавајући свуда своје положаје.

НЕМАЧКО ПОВЛАЧЕЊЕ

— План Хинденбурга —

Париз, 29. априла

У једном документованом чланку „Демократ-де-Делеон“ анализира Хинденбургоз план који је двојак.

Што се тиче Француске тај се план састоји у томе што је ту скоро извршен: уништење и одустошавање свију евакуисаних области. Требало је дирнути француско јавно мишљење и на молбу Хинденбурга и кронпринца Вилема II попустио је у томе.

Резоновање Немаца пише „Демократ“ што се тиче импресије коју је требало да проузрокује ово повлачење Атилино у Француској било је следеће: Ако се све области морају евакуисати на тај начин, за Француску би била потпуна пропаст: Нестаће села, милијарде ће бити изгубљене и то без икакве компензације јер пошто централне силе неће бити побеђене, неће, према томе, никада платити ратну оштету. То би била огромна штета за народно богатство. Поуздано је да би таква ефективна прециморала Французе да прихвате немачке понуде о миру и да отпочну преговоре, него да дозволе да се униште најбогатије области које непријај елчврсто држи. Немачки управљајући кругови су замишљали да ће пред оваквим пустошењем француски народ ослабити и да ће Французи отпочети преговоре о миру или пак да ће обра-

се стигло до Мадаје — Вишере. Али на тој станици морао је бити заустављен други воз, у коме је био цар, јер је било јављено да су резолуционари задржали први воз. Пошто је воз морао да се заустави, вљало је цару објаснити ток догађаја. Цар је спавао. Командант двора пробудио га је и саопштио му је, да је немогуће стићи до Царскоје Село, пошто је пруга у рукама револуционара и пошто су се трупе петроградског гарнизона одментуле.

Никола II разумео је свакако у томе тренутку, да је све узалуд.
— Ако народ хоће, рекао је он, ја ћу абдицирати и отићи у Ливадију!
Рекавши то, почео је да плаче.
— Само да моја жена и деца,

титу пажњу оним предлозима који би дошли из Немачке“.

Што се тиче другог дела плана састојао би се у уступању 5—600 хиљада војника Аустрији за напад на Италију. Али изгледа да је овај последњи план напуштен јер Аустријанци повлаче своје трупе са положаја где су биле концентрисане.

ВАЖНЕ ВЕСТИ

Њујорк. — Интерниране немачке лађе биће употребљене за снабдевање Русије.

Атина. — Настављају се претреси по разним кућама ради откривања сакривеног оружја.

Атина. — Један је сумарен потопио у Средоземном мору грчку лађу „Жан Гулоардис“ од 5200 тона. Посада је спасена.

Царих. — Према вестима које су приспеле овде стање у Немачкој је стрешно. У једном приватном писму стоји: немогуће је набавити хлеб у довољној количини. Новац не служи ничему. Умире се од глади. Многи су млађи испослати на фронт што су држали тужне скупове против рата. Многе су жене осуђене услед пропаганде противу рата. „Арбајтер Цајтунг“ износи следећи факат који карактерише стање у Аустрији: Један је чиновник заборавио своју кесу у возу. При повратку он је нашао кесу недирнуту, састављену парчета хлеба које је био спремио за ручак.

Лондон. — Цени се да Енглези троше недељно три милиона граната. Немачки официри признају да никада нису присуствовали силном потопу муниције и да су нерви војника испропљени.

Лозина. — Према „Берлинер Тагесблату“ норвешка влада држи сада тужно седнице на којима се решава рат или мир са Немачком.

Вашингтон. — Јављају да је република Либертија (у источној Африци) прекинула дипломатске односе са Немачком. Представник немачке владе у Либертији као и сви немачки поданици, који станују у тој републици, примили су наредбу да одмах напусте земљу.

ФЕЛТОН

Абдикација Николе II.

— Ј дан историјски догађај —

Дописник париског „Тана“ у Петрограду, г. Шарл Риве послао је из Петрограда следећи извештај своје листу:

Приче, које су досад објављене о абдикацији Николе II биле су нетачне или непотпуне.

Ми смо данас у могућности, да саопштим верно ту знамену епизоду историје. Зато, иако догађаји, које ћемо изнети загађају у прошлост од преко месец и по дана, држимо да је од интереса скренути на њих пажњу читалаца.

Када је цар разумео из Ставке, где се налазио, да су догађаји у Петрограду много озбиљ-

нији, него што му је околина хтела признати, он се решио да иде у Царскоје Село, да би конференцијом са г. Родзјанком о „концесијама, траженим од Думе“. 27. фебруара, личности из његове околине позване су да се спреме за одлазак.

И ако се веома журило, царска пратња могла је напустити главни штаб тек сутрадан између 4 и 5 часова изјутра. Као обично, спрењена су два воза. У првом су били један део цареве пратње и послуга. У другом је био цар са осталим пратњом. Оба воза кренула су се у правцу Тосна.

У току путовања, на станици Ликослава приспео је телеграм команданта станице Никола, у Петрограду, који наређује да се оба воза упуте не у Царскоје Село, већ у престоницу. Наредба је саопштена главном команданту палате Војејкову. Овај је изазвио, да неће о томе да води рачуна. Оба воза стигла су око поноћи на станицу Болгоје. Ту се од једног командира жељезничког батаљона сазнало, да су Тосно и Лубан у рукама побуњених трупа Војејков још није хтео, да обрати никакву пажњу на се то. Овај је чак прелазо преко порука г. Родзјанка и генерала Алексејева Држио је, да се све даје поправати. Зар Цар, пред којим се досад све савјало, неће одмах све старе довести у ред самом својом појавом? Најзад

се стигло до Мадаје — Вишере. Али на тој станици морао је бити заустављен други воз, у коме је био цар, јер је било јављено да су резолуционари задржали први воз. Пошто је воз морао да се заустави, вљало је цару објаснити ток догађаја. Цар је спавао. Командант двора пробудио га је и саопштио му је, да је немогуће стићи до Царскоје Село, пошто је пруга у рукама револуционара и пошто су се трупе петроградског гарнизона одментуле.

Никола II разумео је свакако у томе тренутку, да је све узалуд.
— Ако народ хоће, рекао је он, ја ћу абдицирати и отићи у Ливадију!
Рекавши то, почео је да плаче.
— Само да моја жена и деца,

додао је он гушећи се од плача и јецанја, буду жвава и здрава! Да, ми ћемо отићи у Ливадију, да би тамо проводили миран живот!

Цар је изишао потом на платформу свога вагона. Адмирал Нилов налазио се поред њега у томе тренутку.

Би решено, да се поврате истим путем и да се оде у Псков, ради виђења са генералом Руским.

Воз Николе II који у ствари није више био цар, стигао је у Псков 1. марта у 8 часова увече. Генерал Руски био је на станици. Цар га је поздравно са својом уобичајеном срдечношћу. Његов глас био је прожет извесном горчином и болом. После неколико тренутака разговора, он је изазвио своју готовост, да змљни диде одго-

Лондон. — Сазнаје се да влада велико незадовољство између шведских радника. У току једне велике манифестације, коју су организовали у последњи понедељак у Вестервику, радници, на броју од 2000, редом вали су један протест влади у

коме излажу огромне тешкобе да себи прибаве најпотребније животне намирнице. Манифестанти, пролазећи улицама, опљачкали су једну пекарницу. У Карлштату је такђе једна група радника напала трговце кромпира.

Дневне вести

Русија и Америка.

Из Петрограда јављају: «Рјеч» пише, да Провизорна Влада намерава да пошаље у Сједињене Државе једну значајну мисију, која ће се захвалити америчкој влади, што је она одмах признала нови руски режим.

Избори у Аустралији

Јављају из Лондона: Избори у Аустралији дали су већину садашњој влади, која је пристала крајњег рата.

Посете у Атини.

Из Атине јављају: Ајутант краља Константина посетио је јуче сер Елиота.

Сер Елиот је посетио министра морине г. Демерџиса.

Грађанска смрт.

Данас се у оvd. позоришту приказује драма «Грађанска смрт». Публици најтоплије препоручујемо да посети ову одличну представу. Главну улогу игра г. Гошић, ст. члан Народ. Позоришта.

Концерт за заробљене Србе.

Програм концерта који се даје 1. маја у «Одеону» у корист интернираних и заробљених Срба:

1. Д. Јевко: «Српкиња» увертира, свира оркестар Краљеве Гарде, диригује г. Бинички.

2. Ст. Мокрањец: XI руковет пева хор богослова.

3. Ј. Дучић: «Аве Србија» декламација г. Драгољуб Гошић, члан Краљ. Срп. Нар. Позоришта.

4. Чајковски: Фантазија из опере «Пикова дама», изводи оркестар Краљеве Гарде, диригује г. Бинички.

5. И. Зајц: Хор из опере «Зрињски» (У бој), пева хор богослова.

6. з) Бродил: «Српска дворска стража.» б) Бинички; «На Дрину» марш посвећен команданту Краљеве Гарде Миливоју Стојановићу.

в) Бинички; «На Дрину» марш посвећен команданту Краљеве Гарде Миливоју Стојановићу.

г) Бинички; «На Дрину» марш посвећен команданту Краљеве Гарде Миливоју Стојановићу.

д) Бинички; «На Дрину» марш посвећен команданту Краљеве Гарде Миливоју Стојановићу.

е) Бинички; «На Дрину» марш посвећен команданту Краљеве Гарде Миливоју Стојановићу.

ж) Бинички; «На Дрину» марш посвећен команданту Краљеве Гарде Миливоју Стојановићу.

з) Бинички; «На Дрину» марш посвећен команданту Краљеве Гарде Миливоју Стојановићу.

и) Бинички; «На Дрину» марш посвећен команданту Краљеве Гарде Миливоју Стојановићу.

о) Бинички; «На Дрину» марш посвећен команданту Краљеве Гарде Миливоју Стојановићу.

п) Бинички; «На Дрину» марш посвећен команданту Краљеве Гарде Миливоју Стојановићу.

р) Бинички; «На Дрину» марш посвећен команданту Краљеве Гарде Миливоју Стојановићу.

с) Бинички; «На Дрину» марш посвећен команданту Краљеве Гарде Миливоју Стојановићу.

т) Бинички; «На Дрину» марш посвећен команданту Краљеве Гарде Миливоју Стојановићу.

џ) Бинички; «На Дрину» марш посвећен команданту Краљеве Гарде Миливоју Стојановићу.

џ) Бинички; «На Дрину» марш посвећен команданту Краљеве Гарде Миливоју Стојановићу.

џ) Бинички; «На Дрину» марш посвећен команданту Краљеве Гарде Миливоју Стојановићу.

џ) Бинички; «На Дрину» марш посвећен команданту Краљеве Гарде Миливоју Стојановићу.

Позива се

Позива се г. Милан Б. Маловановић жандармериски наредник да овом Генералном Консулату јави своју тачну адресу јер за њега расписује његов брат потпоручник Милорад Б. Миловановић.

Из канцеларије Краљ. Српског Генералног Консулата у Солуну 27. априла 1917. године, бр. 2204

Благодарност

Г. Сава Цоковић артиљериски поручник положио је Владимиром Комесарима 100 драхми да се подели деци сиротних српских избеглица а за покој душе погинулом му брату Милау Цоковићу рез. пешадиском потпоручнику.

Владимир Комесари у овим путем изјављују у име деце сиротних српских избеглица своју благодарност дародавцу.

Из канцеларије Владимиром Комесара 29. априла 1917. године бр. 1628 — Солун.

Захвалност.

Резер. пешад. капетан I кл. г. Тодор Пешић учитељ, приложио је 20 драхми са жељом да се за ову суму набави злат за пегарску школу Солунског Инвалидског Одрода.

По налогу Господина Министра Војног, Санитетско Одељења Министарства Војног изјављује дародавцу захвалност на учињеном прилогу.

Из канцеларије Санитетског Одељења Министарства Војног 26. априла 1917 год. ЛО Бр. 8862 у Солуну.

Из Обавештајног Бироа

Из обавештајног бироа српског Црвеног Крста у Солуну, Филип ул. бр. 181.

Од пајетског одељења из Жене добивена су 44 рачуна за испоручне пакете заробљеним и интернираним.

Моле се именована лица да изјаве иста из бироа:

Арсеније Недић, Војислав Марић, Војислав Марковић, Димитрије Милићевић-три, Димитрије Здравковић, Душан Миловановић два, Добросав Тодоровић, Ђорђе Наумовић, Јован Димић, Коста Среденовић два, Крста Крстић, Јазар Пликовић два, Милан Бабић, Милија К. Петровић, Милорад Николић, Милутин Симић два, Милија Димитријевић, Настас Јакшић два, Немања Стојковић, Никола Ђикић, Др. Нин-

одан, донети какву на у? Цар је у то можда и веровао, јер се чинило, да је донекле утишен вешћу о доласку гласника. Али, цар се ипак није много обманывао. У току тих дугих часова размишљања отац, узнемирен о судбини сина, кога је нежно волео решио је да абдицира у корист свога брата, великог кнеза Михаила.

Сусрет делегата и цара био је на самој станици. Овде ћемо пустити да говори један од учесника тога догађаја, г. Шулгина.

— Када се наш воз зауставио на станици Пскова, један ајутант царев ушао је у наш вагон и рекао: «Његово Величанство вас очекује.» Имали смо да учинимо само неколико корака до царског воза. Ја сам био на мало узбуђен. Били

ко Петрић, Петар Вучићевић-три, Петар Зарић, Риста Јојић два, Риста Кузмановић, Сава Витомировић два, Сава Ђурић, Сава Лазаревић два, Сима Петрић три.

ПОСЛЕДЊЕ ВЕСТИ

Са нашег фронта

— Српски званичан извештај — Солун, 29. априла.

28 априла продужена је јака артиљериска борба на целом фронту. Наша пешадија је отела нове ровове у пределу Доброг Поља, два јака непријатељска ноћна противнапада одбијена су са врло великим губитцима по непријатеља. Има доста заробљеника и плена.

У пределу Бахова и Градешнице извршила смо препаде на непријатељске ровове и довели 12 заробљеника. Наши авијациони бомбардовали су догоре код Конопиншта и Мрежинча.

Сумаренски рат

Лондон, 29. априла

Коментаристи губитке британског бродарства «Тајмс» пише, да су губици били много мањи, него за последње две недеље. Ти резултати су добар знак. Исто констатује и «Манчестер Гардиан».

Битка око Фресноа

Лондон, 29 априла

Дописник «Тајмса» телеграфиса: Пруска гарда у борби око Фресноа напала је у густим масама и имала ужасне губитке. Она је одмах одбијена. Наша артиљерија је очувала своју велику надмоћност.

Значајно!

Берн, 29. априла.

Јављају из Берлина: Канцелар је упутио телеграм графу Чернину у коме изражава своје задовољство због сложне сарадње у садашњим тешким приликама. Граф Чернин је одговорио, да по његову убеђењу те савез са немачким народом мора бити основа аустро-немачке политике.

САОПШТЕЊА

Љуба Трпковић, потпоручник има три карте и једно писмо све из Србије од мајке и сестара, да се адресом јави Бори Ценићу, п. 999

Милутин М. Пешић, поручник пашта бр. 48 моли за извештај

смо дошли до те крајње границе физичког замора и нервне издржаности после онога, што смо у Петрограду преживели, да нас више ништа није могло изневерити, ни зачудити. Све нам је из ледала као сан на јави. При свем том, било ми је непријатно, да се цару представим у прљавом оделу, необријан. Даво сам утисак једног од заточеника, кога је маса ослободила тамнице, пре него што ће се ова запалити.

Ушли смо у један вагон, у облику салона, ванредно лепо осветљен, застрт ћилимима јасне зелене боје. Дvorsки министар и генерал Нарышкин били су у салону. Цар је ушао после неколико тренутака. Био је у униформи једног козаčkog пука. Изрез његова лица одавао је, као обично, мирноћу. Он нам је

о брату Драгољубу Јов. Величковићу, поручнику — ђаку — који се ни до данас није јавио а чија су деца у Крушевцу у великој оскудици.

Г. Добросав Б. Димитријевић монопол. надзорник окр. Тиквешког, позива се канцеларији Филијала Управе Фонда у Солуну, ради извесног саопштења. Из канцеларије филијала Управе Фонда — ул. Булгариктон бр. 35.

Сава Андрић из Београда, на служби у Дунавској Дивизијској Области, моли за обавештење где се налази његов син Бранко Андрић.

Тодосије Миљиловић, Сазатије Радовановић, Јеврем Миљидиновић, Александар Кнежевић и Душа Дељанин, да се јаве Драгомиру М. Поповићу, поште бр. 999 преко Владимиром Комесара. Умољава свакога ко би ша знао о њима да јави.

Душан С. Петровић ђак наредник нека се јави инж. нареднику Љубомиру М. Недићу бр. п. 315.

Најновије вести

Цирих, 29. — «Берлинер Тагеblatt» пише: «Сада ваља рећи истину, па ма нам и била непријатна. Ми нећемо никад моћи диктирати мир читавом свету непријатеља, који нас опкољавају и који имају снажну енергију.»

Вашингтон, 29 — Амерички листови посвећују дуге чланке срдечном пријему француске мисије. Јучерашњи «Њујорк Тајмс» посветио је 34 ступца уласку г. Вивиани и маршала Жофра у Њујорк. На синоћнем ручку ови су први пут видели Рузвелта, који је седио поред маршала Жофра.

Цирих, 29. — Према напредним вестима, у Бечу и Будимпешти одржани су првога маја скупови, који су сви донели резолуцију: «Хоћемо мир без анексија.» У Бечу су на скуповима биле бурне сцене. Више хиљада радника покушали су да приреде демонстрације у корист мира, али су спречени од полиције. У Будимпешти је 2 маја организован политички штрајк од једнога часа. Извештаје аустро-мађарски листови цензура је веома осакатила.

Њујорк, 29. — Дочек Француске мисије у Њујорку био је величанствен. Огромне масе света биле су на прозорима. Музике су свирале Марсељезу, коју су певале девојчице са тробојкама. Цео Њујорк био је искључен заставама. Председник општине г.г. Мичел поздрављао је мисију и рекао: «Сјед. Државе имају према Француској дуг, који се не може платити ни новцем, ни намирницама. Већ само крвљу Америке.» Успут је мисију огромна маса света акламовала.

пружио руку и био је с нама више љубазан, него хладан. Сео је и понудио нас, да седнемо. Гучков је сео поред њега, ја према Гучкову. Фридрикс је сео мало подаље, а генерал Нарышкин је заузео место у углу, за једним столом, спреман да пише (Цар је тражио, да се забележе све појединости разговора) — Свршиће се —

Хотел и гостиница

„Неа Елас“

У ВОДЕЛУ

непосредно до жел. станице Препоручује се са новим и чистим спаваћим намештајем, одличном кухњом а са умереним ценама и брзом услугом.

Атанас Нуревић.

Нове књиге

Ишла су из штампе и пуштене су у продају ове књиге:

Са српског фронта. Од Ђ. Лавревића. Цена 0'50 д.

На помолу. Од Ива Типика. Цена 1'50 д.

Косово или Бој на Косову 1389. год. у народним песмама. Цена 1. дин.

Цвеће. Српска читанка. Приредиле Љубица Карчевићева и Василија Качандовићева. Цена 0'70 д.

Ружа. Српска читанка. Приредиле Љубица Карчевићева и Василија Качандовићева. Цена 1'50 д.

Божур. Српска читанка. Приредиле: Љуб. Карчевићева и Василија Качандовићева. Цена 1'50.

Књиге се могу добити:

1) Код издавача Николе Л. Вржића, новинара, у уредништву «Велике Србије» у Солуну, на чију се адресу треба обрађивати и за распродају;

2) Код г. С. Стефановића цвиница, на служби при Финансијској Делегацији у Солуну;

3) У књижари српских књига уз ресторацију «Београд» у Солуну;

4) На фронту овлашћен је г. М. Богдановић, фотограф, да дупља претплату и врши поштуру.

Лекар за унутрашње болести

Д-р **АЛЕКСОПУЛОС К.**

бив. лекар у скопљ. болници прима у своме стану, ул. П. Мелас 21, (близу Команде Места) од 8—10 и од 2—4 свакога дана.

Сиромашне српске избеглице лечи бесплатно.

Противу

ревматизма, артритиса, болова зглобова, крста и других болести употребљује се и лечи успешно **МОСКОВИТИН**, једини радикални лек, кога су за таквог признали сви здравствени савети и који је награђен на свима европским изложбама.

Краљеви, принчеви, професори универзитета, директори европских клиника признају лековиту моћ **МОСКОВИТИНА** и препоручују његову употребу.

На продаји у апотеци Мароко, булевар Ники Н. 19 и у Париској апотеци, улица Вензелос Н. 8.

Част нам је ставити до знања српској војсци и српској публици, да смо у Солуну, морско пристаниште — кеј, улица Ники 35, отворили

СРПСКУ РЕСТОРАЦИЈУ „БЕОГРАД“

где се кувају само српска јела, а нарочито недељом српска гјбаница.

Потрудили смо се и изабавили чиста природна вина талијанска, француска и грчка такође и француски и грчки коњак.

За сваки дан: гулаш, ђулбастаја и пржена риба за доручак од 8 сати пре подне.

Јела чисто српска са свињском машћу.

Сервирање банкета прима по умереној цени.

Препоручујући се српској војсци и публици молимо је за посету.

С особитим поштовањем,
Ђира Васић, трг. Београђанин
Васа Златаревић, ресторатер.

СПЕЦИЈАЛИСТА ЗА УНУТАРЊЕ БОЛЕСТИ

Др. **АЛЕКСАНДРИДЕС**

Управник болнице за заразне болести

Прима сваког дана од 11—12 пре и од 5—6 по подне у француској апотеци ул. Франк бр. 35. — у згради француске болнице — а од 2—4 по подне у своме стану, ул. престолонаследника Ђорџа бр. 35. — упоредно ул. са булеваром краља Константина.

Поткожна убрзгивања Неокатварзана као и новог француског препарата «Галнл» противу сифилиса.

Уредништво „Вел. Србије“ прима огласе по умереној цени.

Књижара

РАДИУМ

Улица Вензелос 7.

Има све врсте илустрованих листова, забавних књига: француских, енглеских и талијанских. Продајна цена као у Француској.

Велики избор хартија за писма, Сатова, артикала и прибора фотографских најпринзатијих фабрика «Кодак» и «Лимијер».

Извршује све фотографске радове за 24 часа.

Огромно стовариште парфимерије и артикала за тоалету.

Разне робе стакларске, посуђа и кухињских потреба.

—30

Ко једном попуши цигарету „Салоника“ тај ће се уверити о њеној каквоћи зато:

Препоручујемо г. г. пушачима да и даље пуше само цигарете из прве и највеће фабрике цигарета

„Салоника“

Каиро — Александрија — Солун

Најбоље и најкусније цигарете и дуван свих врста.

Награђена прв м највећом наградом на изложби у Филадельфији

На продају у свима дуванциницама, нарочито „Миродато“ и дуван за луле.

СИНОВИ Г. А. ЕРЕРА И К^О ЛТД.

СОЛУН

НАЈВЕЋЕ СТОВАРИШТЕ:

Позамантерије, чарапа, бижутерије, мириса, чипака, пантлика, платна мушема Париских артикала, женске конфекције, гвожђарије итд.

— ЦЕНА УТВРЂЕНА —

Продаја на велико и на ситно по истој цени.

Париска хируршка зубна клиника
Др. **Х. Салтиел и С. Арама**

Са париског универзитета

Најмодернији зубно-технички радови извршују се у кратком року и најсолидније.

СОЛУН, улица Птоломеон 37, угао
улице Вензелос 97.

Српско Трговачко Друштво а. Д.

СОЛУН

Улица Победе бр. 11, на кеју до биоскопа „Пате“.

Обавља све банкарске, трговачке и транспортне послове.

Врши обичне и телеграфске новчане исплате за Швајцарску и све Савезничке државе.

Са положаја може новац да нам се упућује у свима монетама поштанским упутницама.

Уз сваку пошлицку треба нам јавити тачну адресу коме има новац да се упути.

Прима новац на штедњу и чување.

Друштво стоји под непосредним надзором Краљ. Срп. Владе и Врховне Команде преко нарочито одређеног делегата.

Обавештења бесплатно.

УПРАВА.

ФАБРИКА ЦИГАРЕТА

„НЕСТОС“

НАЈВЕЋА НА ОРИЈЕНТУ — 500 РАДНИКА

Специјалитети:

Нестос Кики	дин.	1---
„ Гиубек	„	0'80
„ Јаки	„	0'65
„ Аџрос	„	0'50